

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34709
Nom	Patologia mèdica general i pediatria
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1206 - Grau Odontologia	Facultat de Medicina i Odontologia	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1206 - Grau Odontologia	12 - Patologia mèdica general y pediatria	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BRETÓN MARTINEZ, JOSE RAFAEL	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
COLOMER REVUELTA, JULIA	290 - Pediatria, Obstetrícia i Ginecologia
SERRA SANCHIS, BELEN	260 - Medicina

RESUM**PATOLOGIA MÈDICA:**

El principal objectiu de la Patologia Mèdica és proporcionar una base de coneixement de com les malalties mèdiques poden influir en la salut i en la cura dental. Es tracta de proporcionar una visió general de les causes, mecanismes, manifestacions i maneig de les malalties, especialment orientat a aquelles patologies més relacionades amb la pràctica de l'odontologia i la salut bucal.

No es pretén que l'alumne conegui detalladament tots els temes de la patologia mèdica, sinó més aviat que sigui capaç d'identificar aquelles malalties rellevants i les seves complicacions en la seva interrelació amb la salut i la cura buco-dental.

PEDIATRIA:

El programa que es proposa, limitat per la càrrega docent que li atorga el Pla d'Estudis, consta d'una selecció de temes pediàtrics generals i bàsics que ha de conèixer tot professional de la salut així com dels

quals tracten aspectes concrets de les patologies més freqüents que poden presentar els pacients en edat pediàtrica que són tractats per l'odontòleg i la d'aquells que requerissin una especial atenció per la seva banda.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

COMPETÈNCIES (RD 1393/2007) // RESULTATS DE L'APRENTATGE (RD 822/2021)

1206 - Grau Odontologia

- Promoure l'aprenentatge de manera autònoma de nous coneixements i tècniques, així com la motivació per la qualitat.
- Conèixer els processos generals de la malaltia, entre els quals hi ha la infecció, la inflamació, les alteracions del sistema immune, la degeneració, la neoplàsia, les alteracions metabòliques i els desordres genètics.
- Estar familiaritzat amb les característiques patològiques generals de les malalties i dels trastorns que afecten els sistemes orgànics, específicament els que tenen repercussió bucal.
- Conèixer, valorar críticament i saber utilitzar les fonts d'informació clínica i biomèdica per obtenir, organitzar, interpretar i comunicar la informació científica i sanitària.
- Conèixer el mètode científic i tenir capacitat crítica per valorar els coneixements establerts i la informació nova. Ser capaç de formular hipòtesis, recollir i valorar de forma crítica la informació per a la resolució de problemes, seguint el mètode científic.
- Obtenir i elaborar una història clínica que continga tota la informació rellevant.
- Identificar el motiu principal de consulta i la història de la malaltia actual. Realitzar una història clínica general del pacient i una fitxa clínica que represente fidelment els registres del pacient.
- Identificar els signes i les actituds que suggerisquen la possible existència de maltractaments.
- Conèixer els processos generals d'emmalaltir, curar i reparar, entre els quals hi ha la infecció, la inflamació, l'hemorràgia i la coagulació, la cicatrització, els traumatismes i les alteracions del sistema immune, la degeneració, la neoplàsia, les alteracions metabòliques i els desordres genètics.
- Conèixer les característiques patològiques generals de les malalties i dels trastorns que afecten els sistemes orgànics.

- Conèixer les manifestacions orals de les malalties sistèmiques.
- Conèixer la farmacologia general i clínica en la pràctica odontològica.
- Conèixer i manejar les emergències i les urgències mèdiques més freqüents en la pràctica odontològica i en les tècniques de reanimació cardiorespiratòria bàsica.
- Tenir coneixements apropiats de nutrició humana, en particular, la relació dels hàbits nutricionals i de la dieta amb el manteniment de la salut i la prevenció de les malalties bucodentals.
- Conèixer els procediments i les proves diagnòstiques clíniques i de laboratori, conèixer-ne la fiabilitat i la validesa diagnòstica i ser competent en la interpretació dels resultats.

RESULTATS D'APRENTATGE (RD 1393/2007) // SENSE CONTINGUT (RD 822/2021)

PATOLOGIA MÈDICA GENERAL:

L'alumne hauria de ser capaç d'entendre la rellevància de les diferents malalties identificades a partir de la realització d'una història clínica, un examen físic i de les proves complementàries. Així mateix hauria de poder elaborar de forma succinta una llista amb tots els problemes mèdics del pacient que puguin influir en la salut dental. També hauria de ser capaç de formular un diagnòstic i tractament adequats a cada problema. Aquesta assignatura hauria de també permetre a l'alumne comunicar-se de manera adequada amb altres professionals de la salut, obtenir informació mèdica adequada de llibres, revistes i recursos electrònics, interpretar adequadament el llenguatge, terminologia i la relació entre termes i conceptes mèdics; ser capaç de buscar informació rellevant a partir de diversa terminologia mèdica i obtenir i saber realitzar una lectura crítica d'articles de recerca mèdica.

L'alumne ha de comprendre que diversos problemes mèdics poden influenciar la salut dental i que determinats problemes odontològics poden tenir repercussió en la salut general de l'individu i haurà de ser capaç d'entendre al malalt i la seva actitud feia les cures sanitàries.

Entre les diferents patologies mèdiques rellevants per a l'odontologia es troben: la cardiopatia isquèmica, els accidents cerebrovasculars, la pneumònia per aspiració, la diabetis mellitus, la síndrome metabòlica, la malaltia renal crònica, l'osteoporosi, l'Alzheimer, el càncer de pàncrees o de la cavitat bucal, entre unes altres, que l'alumne hauria de conèixer al final de l'assignatura.

En termes generals, el futur odontòleg hauria de poder desenvolupar estratègies para identificar pacients en risc de desenvolupar complicacions mèdiques, determinar la severitat d'aquests riscos i quan sigui necessari reconèixer la necessitat d'ajuda i ser capaç de buscar consell en un col·lega amb especial coneixement del tema en qüestió.

El maneig de pacients amb pluripatologia hauria de tenir en consideració la severitat de cadascuna de les condicions, el tipus de procediment que es va a realitzar i en particular el trauma, possibles conseqüències i el temps de realització del procediment.

PEDIATRIA:

En finalitzar l'assignatura, s'espera que els estudiants siguin capaços d'exercir adequadament l'assistència odontològica als pacients pediàtrics amb les seves necessitats específiques, i d'actuar com a agents del sistema sanitari en la prevenció, promoció i protecció de la salut infantil.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. TEORIA. PATOLOGIA MÈDICA GENERAL

1. Generalitats. Salut i malaltia. Concepte de Patologia i els seus elements constitutius.
2. Mecanismes immunològics i malaltia: reaccions d'hipersensibilitat, autoimmunitat i immunodeficiència.
3. Manifestacions clíniques de les malalties. El dolor. La febre. La inflamació.
4. Síndromes de resposta inflamatoria sistèmica. Conceptes de bacterièmia, sèpsies i xoc sèptic.
5. Patologia de l'herència. Patologia de la hipòxia.
- 6.-PATOLOGIA CARDIOVASCULAR:
  - 6.1- Arterioesclerosi. HTA. Patologia vascular.
  - 6.2-Cardiopatia isquèmica.
  - 6.3-Endocarditis infecciosa. Arritmies.
  - 6.4-Insuficiència cardíaca
- 7.-PATOLOGIA ENDOCRINA:
  - 7.1 Eix hipotàlem-hipòfisi-glàndula perifèrica.
  - 7.2 Patologia tiroïdal.
  - 7.3 Diabetis.
- 8.-PATOLOGIA DIGESTIVA:
  - 8.1 Patologia d'esòfag. Patologia gastroduodenal.
  - 8.2 Patologia de Intestí.
  - 8.3 Patologia del fetge i la via biliar. Insuficiència hepàtica.
- 9.-PATOLOGIA RENAL.
  - 9.1 Insuficiència renal aguda i crònica.
  - 9.2 Patologia de les vies urinaries.
- 10.-PATOLOGIA PULMONAR:
  - 10.1 Insuficiència respiratoria. Consolidació, atelectasia.
  - 10.2 Asma i EPOC.
- 11.-PATOLOGIA DEL SISTEMA NERVIOS:
  - 11.1 Patologia de la escorça cerebral. Patologia del SNP. Parells cranials.
  - 11.2 Cefaleas i dolor orofacial. Neuràlgies.
  - 11.3 Patologia del LCR i de les meninges.
  - 11.4 Patologia neurovascular.
- 12.- PATOLOGIA HEMATOLÒGICA:
  - 12.1 Diàtesi hemorràgiques.
  - 12.2 Anèmies.
  - 12.3 Hemopaties Malignes.
- 13.- Principals infeccions de la cavitat orofaríngea.

3. SEMINARIS. PATOLOGIA MÈDICA GENERAL

Seminari 1: L'Historia Clínica, Anamnesi, Exploració física cap i coll

Seminari 2: Patologia induïda per microorganismes. Prevenció de malalties i profilaxi postexposició

Seminari 3: Patologia tumoral

Seminari 4. Patologia reumatològica: Osteoporosis

Seminari 5. Alteracions de la consciència. Coma

Seminari 6. Farmacologia en la pràctica odontològica

Seminari 7. Principals emergències mèdiques

Seminari 8. Casos Clínics de patologia mèdica

4. PRÀCTIQUES DE LABORATORI. PATOLOGIA MÈDICA GENERAL

Les pràctiques de laboratori consistiran majoritàriament en la resolució de casos clínics, pel quin s'utilitzaran vídeos i recursos electrònics.

5. TEORIA. PEDIATRIA

1. Característiques generals de la infància i peculiaritats de la seva assistència.
2. Creixement i desenvolupament.
3. Patologia prenatal i neonatal.
4. Nutrició i metabolisme.
5. Patologia digestiva i nutricional.
6. Malalties infeccioses.
7. Patologia que afecta al desenvolupament del sistema nerviós i muscular.
8. Patologia hematològica.
9. Patologia tumoral.
10. Patologia cardíaca i renal.
11. Patologia respiratòria i otorrinolaringològica.
12. Patologia endocrina i del metabolisme.
13. Prevenció de malalties i promoció de la salut.
14. Farmacologia pediàtrica.
15. Emergències.

6. SEMINARIS. PEDIATRIA

- I. Organització i funcionament.
- II. Cerca de fonts d'informació.
- III. Exploració general i anamnesi.
- IV. Psicologia infantil.
- V. Emergències i RCPP.
- VI. Estudi de casos.
- VII. Estudi de casos.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	50,00	100
Pràctiques en aula	25,00	100
Pràctiques en laboratori	15,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Estudi i treball autònom	70,00	0
Lectures de material complementari	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	35,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Els crèdits ECTS assignats a les activitats formatives d'aquesta matèria es distribuïran conformement al criteri d'assignar el 40% de les hores a activitat presencial i el 60% de les hores a activitat no presencial. El temps d'activitat presencial es distribuïrà en 45% de les hores dedicat a classes teòriques, 40.5% de les hores dedicat a docència pràctica i tutories i 4.5% de les hores dedicat a l'examen final.

Per a les classes teòriques s'utilitzarà la metodologia expositiva/llició magistral.

Dins de les classes pràctiques s'inclouen seminaris en grups d'al voltant de 30-35 alumnes i pràctiques de laboratoris en grups d'al voltant de 15 alumnes. La docència pràctica consisteix en seminaris, resolució de casos, pràctiques clíniques, etc. en els quals els alumnes en grups hauran de preparar diversos continguts en format digital i exposar-los. D'acord amb el programa teòric es pretén que les pràctiques serveixin per reforçar i ampliar els coneixements més rellevants, fomentar l'autoaprenentatge i per a la resolució de problemes i dubtes. Les pràctiques de laboratori consistiran majoritàriament en la resolució de casos clínics, pel que s'utilitzaran vídeos i recursos electrònics.

El temps de docència no presencial es dedicarà a l'estudi, preparació de seminaris i casos així com a l'elaboració d'aquells treballs que es puguin sol·licitar als alumnes per a l'aprofundiment i clarificació de temes sobre la matèria.

AVALUACIÓ

Es realitzaran dues avaluacions independents corresponents a cadascuna de les matèries que componen l'assignatura (Patologia Mèdica General i Pediatria) no sent possible emetre una qualificació favorable de l'assignatura fins a haver aconseguit superar ambdues.

La matèria superada conservarà aquesta consideració indefinidament.

La nota final de l'assignatura (Patologia Mèdica General i Pediatria) correspon en un 70% a l'obtinguda en Patologia Mèdica General i en un 30 % a la de Pediatria, encara que és imprescindible haver aprovat ambdues parts per separat.

L'avaluació de l'aprenentatge es durà a terme conformement als següents criteris:

Elaboració de treballs, individualment o en grup, sobre aspectes concrets del temari de l'assignatura. Suposarà el 20% de l'avaluació global.

Prova escrita final, de tipus resposta múltiple, per a l'avaluació dels coneixements adquirits inclosos en el temari de la matèria. Suposarà el 70% de l'avaluació global. Per accedir a aquesta prova es requerirà haver completat prèviament les activitats comentades en el paràgraf anterior.

L'examen de Patologia Mèdica General consta de 60 preguntes, la major part de resposta múltiple amb 4 o 5 opcions de les quals una sola és vàlida, podent incloure preguntes curtes, relacionals o d'un altre tipus. Assignant 1 punt per cada pregunta correcta i restant 0.20 per cada resposta incorrecta.

L'examen de Pediatria consta de 35 preguntes, de resposta múltiple, amb cinc respostes de les quals una solament és vàlida, assignant 1 punt per cada pregunta correcta i restant 0.25 per cada resposta incorrecta.

Assistència, actitud i grau de participació en les activitats formatives pràctiques, així com ús adequat de les noves tecnologies de la informació (TIC). Suposarà el 10% de l'avaluació global.

És requisit per accedir a l'avançament de convocatòria d'aquesta assignatura que l'estudiant haja cursat la totalitat de les seues practiques.

Es recorda a l'estudiantat la gran importància de fer les enquestes d'avaluació de tot el professorat d'aquesta assignatura.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- - Guzmán, F. (2020). Introducción a la medicina clínica: fisiopatología y semiología. Barcelona: Elsevier.
- - Castro. & Arellano, J. (2020). Manual de patología general. Barcelona: Elsevier.
- - Nelson, W. E. et al. (2020) Nelson Tratado de pediatría / Edited by Robert M. Kliegman [i 5 més]. 21 edició. Barcelona: Elsevier.
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991009433439306258
- - Lissauer, T. & Clayden, G. (2012) Texto ilustrado de pediatría / Tom Lissauer, Graham Clayden. 3a ed. Barcelona: Elsevier.
https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991008304249706258.

Complementàries

- - Scully C. Scullys Medical Problems in Dentistry. Edinburgh: Churchill Livingstone; 2014.

- - Domarus, A., Valentí, P., Rozman, C. & López, F. (2020). Medicina interna. Barcelona: Elsevier.
- - Jameson, J. (2019). Harrison principios de medicina interna. Ciudad de México: McGraw-Hill Education.
- - Nowak, A. J. (2019) Pediatric dentistry: infancy through adolescence / Arthur J. Nowak [and four others], editors. Sixth edition. Philadelphia, PA: Elsevier. Disponible en: https://trobes.uv.es/permalink/34CVA_UV/um6gse/alma991009398841406258